

OPINIO MADII ET IACOMELLI

Altera opinio est quam recitat Antonius Mirandula in libro tertio Apologiae, sectione prima, Vincentii Madii quae eadem est et Iacobi Iacomelli Romani, (196) viri quidem famosissimi per totum terrarum orbem, et certe non immerito. Dicunt enim in Praedicamentis tractantur illa decem ut sint apparatus ad propositiones, verbi gratia quod prima substantia non praedicatum, sed subiectum in propositione, secunda vero substantia praedicatum non subiectum respectu primae. Et sic longam faciunt inductionem reducendo textus Aristotelis in Praedicamentis ad suum propositum, volunt ergo isti viri doctissimi tractari ut subiecta et praedicata propositionum.

Istam opinionem clarissime a veritate remotam iudicamus, parcant mihi tanti viri, vel enim verum dicam, vel Averrois doctrina me faciet tutissimam doctrinam iudicamus, rationes enim Averrois et fundamenta quibus suam persuadet opinionem undique securissimae apparent et infrangibiles solus enim intima cordis Aristotelis cognovit. Primo igitur arguimus sicuti arguit Averroes contra Alpharabium (197). Probando quod dare differentias ultimas instrumentorum non pertineat ad logicum, quoniam logicus non cognoscit singularia instrumentorum, verbi gratia talem vel talem demonstrationem, neque dat conditiones horum nisi in communi. Non autem est logicus qui dicit tali demonstratione utitur methaphysicus et tali naturalis, sed sunt artes propriae quae dant differentias proprias instrumentorum et appropriant sibi ipsis. Et est ratio quoniam – ut patet inductione – logicus considerat de demonstratione et sic de conditionibus instrumentorum in communi, non autem considerat diffinitionem nisi in quantum diffinitio est, non vero considerat diffinitionem naturalem vel methaphysicam quomodo debeant tales esse diffinitiones, scilicet quod naturalis (198) cum motu et materia, methaphysicus (loco dicto) sine motu et materia, sed in quantum entia sunt et abstracta. Et est ratio quoniam qui tribuit instrumentorum alicui arti oportet ut cognoscat res artis; nam (199) qualis materia tale debet esse instrumentum, quod dicebat Aristoteles (200); et de his, antequam habeamus scientiam oportet esse eruditos atque peritos (201). Quae peritia est instrumenti illius artis et scientiae, ars ergo cum ipsa cognoscat res suas, potest sibi applicare propria sibi instrumenta quales sunt res cognoscendae in arte, dicimus ergo quod logicus in quantum logicus non cognoscit instrumenta et conditiones instrumentorum nisi in communi, verbi gratia quid sillogismus, quid demonstratio in communi et quae species eorum tantum et quomodo differentiant inter se, sic dicimus logicum ipsum non posse considerare nisi praedicatum et species praedicati in universal, scilicet quid sit praedicatum in communi et quae sint species praedicatorum, scilicet quod aliud naturale aliud artificiale, aliud per se aliud per accidens aliud in quid aliud in quale, quae autem sunt ista praedicata non potest ipse logicus cognoscere vel subiecta; non nam ipsa logica in quantum ipsa est potest cognoscere naturas rerum ipsarum artium, sic et Aristoteles tradidit cognitionem nominis verbi, quae sunt partes orationis, quae autem sunt ista singularia nomina et verba non poterat ut logicus perquirere, sic igitur de nomine Aristoteles et speciebus nominum de sillogismo et eius speciebus nobis in logica cognitionem tradidit, qui autem sunt proprii sillogismi et demonstrationes facienda in aliis artibus et scientiis et quomodo demonstrat phisicus – per causas – et quomodo diffinit non amplius eius est negocium; causa est quam diximus quum non cognoscat ipse naturas rerum artium. Merito igitur et Aristoteles cum tradat nobis de terminis cognitionem, de praedicato et subiecto deque eorum speciebus, scilicet per se et per accidens, non potest amplius se immiscere et considerare atque numerare accipiendo terminos artium et aliarum facultatum et dicere hoc est subiectum – scilicet substantia prima –, hoc est praedicatum – scilicet secunda substantia. Quomodo nam logicus ut logicus potest cognoscere quid sit prima substantia quid vel secunda? Et ideo dicimus quod neque ipse in quantum logicus potest cognoscere nec si subiectum neque si praedicatum sit cum eorum naturam cognoscere nequeat. Et est ratio quoniam una ars (202) considerat subiectum totale et species eius per se. Quoniam ergo de ente in methaphysica (203), quod est subiectum totale, merito et ipse methaphysicus est qui species entis cognoscet quae sunt decem praedicamenta, scilicet substantiam et novem alia accidentia. Quum ergo artes sint impermixtae (204), merito igitur logicus non poterit cognoscere res methaphysicales, scilicet substantiam in

quantum substantia, et naturam eius, ergo nec potest cognoscere si subiectum et praedicatum. Unde erravit Iacomellus tractatu tertio volens probare quod homo et animal et substantia in quantum talia sunt a logico considerari posse. Et recte Mirandula contra Iacomellum, quamvis alias accedat rationes quas fugere posset ipse Iacomellus.

Praeterea, simili ratione iterum arguimus sicuti arguit Averroes contra Avicennam ([205](#)), volebat enim Avicenna quod liber Topicorum praecedat, quoniam ratio et praemissa topica est facilior, et a facilioribus incohandum. Respondet Averroes ibi sumens illud quod dixit ([206](#)) et est verum in libro Posteriorum et Topicorum et in omnibus libris logices: non numerantur praemissae demonstrativae neque topicae, non sophisticiae, rhetoricae vel poeticae, sed dantur conditiones quomodo debent esse praemissae demonstrativaes, dantur regulae ad cognoscendum tales praemissas quae vero et quot sunt istae praemissae non in logica: sed ipsas cognoscimus in aliis artibus et scientiis propriis per regulas logicales; logicus igitur, ut patet, non numerat praemissas et demonstrationes nec sillogismos. Sic et nos dicimus in logica Aristotelem bene tractare de conditionibus praedicati et subiecti, de speciebus praedicati et subiecti sicuti fecit in primo Priorum de termino de praedicato in communi, in libro Posteriorum de speciebus praedicati, scilicet per se et per accidentis dediti nobis regulas Aristoteles, in libro vero Topicorum de praedicati et subiecti speciebus, scilicet in quid vel in quale dicere vero vel numerare quae sunt ista praedicata non est logici negotii sed alterius artificis, cognoscuntur autem postea in artibus et scientiis, quae praedicata et quae subiecta, quae per se et quae per accidentis, per regulas logicas, ut dicit Averroes quae sit quinto posterioristico; concludimus ergo quod Aristoteles non potest ista considerare ut subiecta et praedicata propositionum, quoniam dicere ista sunt subiecta propositionum vel praedicata est alterius artificis et non logici peritia, tamen prius habita in logica et non sine ea, in methaphysica possumus cognoscere substantiam esse subiectum, logicus ergo non potest dicere substantia est subiectum nisi exemplificative, ut postea dicemus. Quare patet quantum abberraverit ipse Iacomellus.

Praeterea si ista ut praedicata considerantur atque subiecta, necessario Aristoteles prius debuit diffinire subiectum et praedicatum in communi aliter errasset et contra regulam artis fecisset. Probamus consequentiam, et sumimus unum ([207](#)) partes diffinitionis debent prius cognosci quam diffiniatur diffinitum ([208](#)), illud est prius cognoscendum quod facit ad cognitionem alterius et est ratio, nam omnis doctrina fit ex praexistenti cognitione, cui toto pro maiori addamus minorem, ista per eos considerantur diffiniuntur ut praedicata et subiecta, ergo necessario prius debuit cognoscere quid sit praedicatum et subiectum; quod si non fecisset Aristoteles, igitur errasset. Cum ergo non fecerit ne ad inconveniens Aristotelem incurrere faciamus, non igitur ut praedicata et subiecta haec considerari dicendum.

Iterum arguimus sumendo ([209](#)), scientia est una ab unitate scientiae, itaque scientia vel facultas non debet considerare nisi vel subiectum totale vel species per se eius, vel principia per se vel passiones per se eius. Sumimus alterum alias longius probatum, subiectum totale ipsius logices esse secundo intellecta, ut instrumenta notificandi, itaque quicquid consideratur in logica debent esse voces quae sunt secundo intellecta non autem primo intellecta, de primis autem in aliis artibus, verbi gratia nomen verbum oratio, sillogismus, demonstratio, genus, species, omnia ista sunt secundo intellecta, animal vero vel homo nullo modo a logico considerari poterit neque iste sillogismus. Animal est substantia, homo est animal. Ergo homo est substantia, omnia enim ista sunt primo intellecta quae non potest considerare ipse logicus cum sint alterius artificis, sic etiam dicimus logicum necessario debere considerare de praedicato et subiecto quae sunt principia propositionis et dare regulas ad cognoscendum talia, cum etiam ipsa sint secundo intellecta et principia instrumenti, scilicet propositiones, substantia vero prima vel secunda et qualitas et alia non sunt secundo intellecta – ut patet – et ideo non potest logicus ista considerare neque dare regulas ad haec cognoscenda, nec in quantum praedicata vel subiecta; non nam ad hoc descendit logicus – ut probatum –, cum ista sint primo intellecta. Unde iterum patet error Rever. Iacomelli ait enim haec a logico posse considerari.

Iterum arguimus sicuti arguit Averroes in ultimo expositionis Porphirii, probando quod liber Porphirii non sit necessarius. Quoniam illa quinque vel considerantur ut praedicata demonstrabilia – per se praedicata – vel non demonstrabilia – et sic per accidens praedicata –; de huiusmodi praedicatis Aristoteles tradidit regulas in libro Posteriorum, vel ut sunt praedicata topica probabilia, idest in quid vel in quale (210). Et sic de huiusmodi praedicatis Aristoteles peregit in libris Topicorum, non ergo necessarius liber Porphirii. Sic et nos dicimus, si ista considerantur ut subiecta vel praedicata vel ut demonstrabilia et sic in libro Posteriorum vel ut probabilia et sic in libro Topicorum, de apparatu igitur terminorum propositionis demonstrativa in libro Posteriorum, ibi nam dantur conditiones, sic de apparatu propositionis topicae in libro Topicorum, non ergo necessarius liber Praedicamentorum qui agat de apparatu praedicati et subiecti ad propositiones.

Praeterea arguitur, si ista decem considerantur ut praedicata et subiecta, non nisi ut praedicata in quid vel in quale, sic enim Aristoteles in primo Topicorum, oportet ergo ut prius cognoscamus quid sit praedicatum in quid vel in quale quae sunt problematica praedicata quattuor de quibus in libro I° Topicorum (211); vel ergo dicendum quod ista considerantur ut talia et species praedicamentorum in quid vel in quale et sic in libro Topicorum; vel si dixerimus – ut dicunt isti – quod liber Praedicamentorum praecedat librum Perihermeneias sequeretur ex hoc, quoniam illa quattuor problematica praedicamenta debent praecedere in cognitione, quod liber Topicorum praecedat et librum Praedicamentorum et Perihermeneias et Priorum et omnes alios libros logices per ipsos, quod absurdissimum et contra Averroem (212) et contra Aristotelem (213) prius de sillogismo et postea de aliis speciebus; vel dicendum librum Porphirii esse illum librum qui declarat haec praedicata problematica ante eorum cognitionem, et sic sequeretur quod liber Porphirii sit necessarius in logica, quod et ipsem negat Porphirius (214), et diminutus fuisse Aristoteles. Igitur ista si considerentur ut praedicata in quid vel in qualia oportet cognoscere quae sunt praedicata in quid vel in quale, quod non fecit nisi in libris Topicorum; et sic liber Topicorum praecederet; ne igitur ad hoc incurramus inconveniens oportet necessario negare ista ut praedicata et subiecta considerari. Etsi quis dicat – ut Iacomellus dicit – quod in libro Topicorum (215) considerantur ut praedicata. Ad hoc clarius infra, pro nunc tamen dicimus illa considerari exemplificative hoc modo; dixit enim Aristoteles quaedam esse praedicata in quid, quaedam in quale. Dat exemplum in illis decem praedicamentis. Unde patet clare illa decem non necessario considerari a logico, etsi logicus de eis loquitur quomodo loquatur. Etsi in aliquo loco vel libro logices considerari possint non nisi in libris Topicorum et pro nunc sufficient haec pauca.

Praeterea arguimus sumendo quod supra probatum per illas tres rationes (216), universalia debent praecedere ordine doctrinae secundum necessarium et secundum notius. Cum ergo ista considerentur per ipsos ut praedicata et species praedicatorum, ergo liber Priorum qui tractat de subiecto et praedicato et termino in communi necessario debet praecedere librum Praedicamentorum in quo agitur de istis decem ut praedicata sunt. Cum ergo in libro Priorum de termino, de praedicato et subiecto in universalis in libro autem Praedicamentorum per ipsos illa tractantur ut talia praedicata et subiecta, ergo particularia, inartificialiter ergo fecisset Aristoteles si proposuisset hunc librum omnibus libris logices, si consideret ista ut subiecta et praedicata, et ut sunt apparatus ad propositiones. Quod non dicendum de tanto viro.

Ad confirmationem autem quam faciunt per textus Aristotelis, nolumus respondere. Nam valde prolixus esset noster sermo. Et Antonio Mirandulae dimittimus hoc opus. Tum etiam quoniam nos promisimus hoc quae sit ratione et non authoritatibus declarare. Tum etiam quod clare pateat omnium praedicamentorum passiones proprietatesque declaratas in Praedicamentis convenire non autem ut praedicata vel subiecta, etsi aliquantulum verba quae sunt in praedicamenta substantiae videantur facere huic opinioni, vellem tamen ut aliquo modo ea quae dicit Aristoteles, in aliis praedicamentis exponant quomodo considerantur illa ut subiecta et praedicata, et certe quam maxime hoc facit me deridere hanc opinionem.

Similiter erroneam esse tenemus eorum opinionem, qui dicunt de his decem tractari ut genera et species, atque similibus et eisdem rationibus atque fundamentis contra istos ratiocinari poterimus. Et primo arguimus, dare

differentias ultimas instrumentorum generum specierum non pertinet ad logicum, sed ad alium artificem (217), cum logicus non cognoscat res artis et ideo spectat ad peritum arte logica qui dicitur logicus particularis (218). Merito igitur neque substantiam – si genus vel species – neque corpus, sed sufficit logico docere quod genus est quod praedicatur in quid ecc., idest quod genus est quaedam natura quae praedicatur in quid, idest substantialiter convenit et invenitur speciebus; quae vero sit ista natura quae praedicatur in quid non amplius est logici; verbi gratia animal de homine et bove, de quibus non in logica, sed sufficit ei dare regulas (219) ad cognoscendum postea in aliis facultatibus (220) quod animal est sit genus hominis et bovis per habitum acquisitum in logica et per regulas logicas, quoniam genus est natura quae convenit substantialiter pluribus speciebus; peritus igitur hac regula logica postea in arte naturali cognoscet quod animal sit genus hominis, quod non posset facere in logica, neque artifex sine logica. Iterum arguimus: sicuti numerare propositiones non pertinet ad logicum (221), sic numerare quae sint illa quae sunt genera et quae sint illa quae sunt sub generibus non amplius est logici negotii.

Praeterea arguimus (222) in eadem arte totum et pars genus et species, immo in eodem libro si fieri potest; sed in libro Topicorum de genere, specie in communi, ergo et de tali genere et tali specie, in libro Topicorum necessario et non esset liber separatus.

Praeterea iterum altera ratione clarissima arguitur, ista decem – ut patet – sunt primo intellecta, logicus autem (223) considerat tantum secundo intellecta non primo.

Praeterea inartificialiter fecisset Aristoteles si proposuisset librum Praedicamentorum (ut ipsi tenet) qui tractet haec ut genera et species. Nam per ipsosmet genus et species est universalius ipsis modo ab universalioribus inchoandum (224) et non a particularibus artificialiter; vel ergo dicendum praedicamenta non esse partem logices, vel dicendum librum Topicorum in quo de genere et specie praecedere omnes alias libros logices, quod absurdum apud Aristotelem.

Praeterea esset inutilis repetitio, si nam in Praedicamentis cognoscamus quod substantia sit genus ad ipsum corpus, corpus autem species, ergo oportet prius cognitionem habere de genere et specie necessario ante librum Praedicamentorum; non nam possunt cognosci singularia non cognitis universalibus (225). Postea vero iterum oportet illa repetere in sui cognitione propria in libro Praedicamentorum tradita, quare bis inutiliter repetitio: quod fugendum ab artifice.

Etsi dicas quod in libro primo Topicorum de praedicamentis ut genere et specie, dicimus certe quod illa non per se tractantur tamquam necessaria, sed ad bene esse ad declarandum quomodo illa quattuor problematica praedicata praedicantur in quid vel in quale, exemplificando igitur et non tractando locutus est de illis decem ibi, et ideo Aristoteles dixit de generibus praedicamentorum.

Ultimo arguimus (226): artifex sicuti diffinit ita considerat. Sed ista non diffinit ut genera et species, ergo nec considerat Aristoteles in praedicamentis. Minor probatur quoniam in diffinitionibus istorum non ponitur genus neque species, ergo neque diffinit ut genus et species.

Addamus aliam rationem Mirandulae: nam passiones et proprietates ipsorum non convenient ipsis ut genera vel species sunt: quare nec ut genera et species possunt considerari.

Ad confirmationem autem quam dicit in sectione secunda, tertia, quarta et quinta probando suam opinionem reducendo textus ad suum propositum; ne simus infiniti fere in sermone, dimittimus ipsi Mirandulae: hoc tamen clarum quod proprietates uniuscuiusque praedicamenti non in quantum genus et species illis tribui possibile erit, ut substantiam non suscipere contraria, quantitatem equale ut inaequale, qualitatem simile vel dissimile, omnia enim talia in quantum entia et res sunt ipsis convenire quis dubitare poterit.

In sectione vero septima videtur respondere huic opinioni, quoniam haec praedicamenta possunt considerari ut res et entia, et alio modo in quantum sunt in anima, si ut entia in esse reali ad methaphisicum (227); si in anima in quantum subiectum et praedicatum sic ad logicum. Sed haec responsio frivola videtur, quoniam diffinitiones et proprietates ipsorum dantur ut entia, ergo sic considerantur in quantum entia extra animam, etsi bene considerantur ut in anima sunt in quantum subiecta et praedicata; sic vel ut subiecta et praedicata in communi – et hoc modo in libro Priorum (228) –, vel per se vel per accidens – et sic in libro Posteriorum –, vel ut praedicata in quid vel in quale ut genera vel species – et sic in libris Topicorum; non ergo datur liber Praedicamentorum necessarius in logica qui consideret de istis in quantum sunt in anima, idest ut genera et species, ut clarius infra declarabimus in sectione vero nona et decima. Arguit a simili sicuti de necessario et possibili agitur in Methaphysica et in libro De interpretatione, sed diverso modo: in methaphysica in quantum entia, in logica ut ordinantur ad propositionem: sic de praedicamentis, ut in re in methaphysica, ut ordinantur ad propositionem in logica, et sic in libro Praedicamentorum.

Ad hoc clara est responsio, numquam nam Aristoteles nec in libro Perihermeneias nec in libro Priorum tractavit de necessario, possibili vel contingenti, per se et propria intentione, sed de enuntiatione necessaria possibili et contingenti: et sic in secundo libro (229) dicit Aristoteles his vero determinatis, dicendum quemadmodum se habeant affirmations et negationes ad se in vicem, quae sunt de possibili esse et necessario et contracta, ergo de consequentiis enuntiationem modalium. Et sic proponit Averroes (230), quoniam sunt quaedam enuntiations in quibus ponitur modus, videndus est modus consequentiae in his, sic etiam in primo Priorum de propositione necessaria et contingenti et de inesse, sic etiam praedicatum necessarium et per accidens; in primo Posteriorum et propositionem necessariam, non autem ipsum necessarium quid sit in se, in quantum ens est, et proprietates eius, sicuti fecit Aristoteles de decem praedicamentis.

Ad formam autem respondeamus quod tractare aliquid duobus modis, per se, necessario, et propria intentione, et ista sunt illa quattuor quae dicit Aristoteles (231). Aliqua vero (232) tractantur et dicuntur solum vel supponuntur sic esse ad declarandum aliquid necessarium in illa arte, sicut de voce (233), et passiones et res ipsas esse a natura, voces autem et scripta quae omnia faciunt ad cognitionem diffinitionis nominis, verbi et orationis. Et propter haec Aristoteles declaravit primo illa. Nam omnis doctrina fit praexistenti cognitione (234), etiam diffinitiva ex partibus diffinitionis (235), de bonitate ergo et non de necessitate et tamquam necessaria in arte illa tradit Aristoteles. Tunc arguimus redarguendo eos, sicuti de necessario, possibili in logica consideratur, sic de decem praedicamentis, sed (ut probatum) illa sunt tradita in logica ad declarandum necessaria de bonitate, non autem de necessitate, hic igitur et liber Praedicamentorum per ipsos non necessarius, sed ad bene esse, unde erravit Iacomellus cum dicat illa in logica, scilicet ens necessarium possibile et contingens considerari necessario: videtur nam non cognoscere quid sit consideratum in arte de necessitate, et quid ad bene esse, et tantum quantum facit ad declarationem alterius, sicuti sunt ista, illa enim sunt necessario considerata quae continentur sub modo considerandi artis (236): quae sunt illa quattuor, subiectum totale, species subiecti totalis, principia et passiones per se et ideo addidit Aristoteles per se, scilicet contineantur sub uno modo considerandi essentialiter (237): quod enim est per accidens excludendum ab arte; sed ens est modus considerandi in methaphysica (238); ergo ista ut entia in methaphysica et non in logica, per se aliter logica et methaphysica esset eadem, quod absurdum: falsum est igitur quod dicit Iacomellus, ista ut entia a logico considerari posse bene verum est, ut praedicata et subiecta: et hoc non negamus, falsum autem in quantum entia.

Similiter falsum Iacomelli dictum putamus, cum dicat (239) de istis tractari ut respiciunt propositionem, quod est falsum. In libro nam Perihermeneias tractatur de enuntiatione, non propositione, in libro vero Priorum de propositione: propositio enim in quantum propositio respicit sillogismum (240) et sic diffinitur; propositio est concessa in sillogismo ex qua sequitur aliud, scilicet conclusio de qua propositione in libro Priorum; quid enim aliud facit in libro Priorum Aristoteles quam declarare quomodo debet esse maior, quomodo minor, quae sunt propositiones? Et est ratio, nam de toto et parte in eodem libro; si igitur propositio in quantum propositio

est pars sillogismi merito in eodem libro in quo de sillogismo. Et quid falsius quam illud quod subdit Iacomellus? Scilicet enuntiationem et propositionem esse idem, cum enuntiatio sit genus sillogismi ([241](#)) et propositio autem pars ([242](#))? Nonne et maximum committit errorem cum dicat etiam praedicatum et subiectum esse partes enuntiationis, quod est maxime falsum? Nisi per accidens quod non dicendum a tanto viro – ut clarissimus postea dicemus. Sed usus facit fere semper omnes errare, cum parum super illud quod frequentius dicitur inspicere solemus.

Note

[196](#)) In secundo tractatusui opusculi, capite primo

[197](#)) 1° Post., inprologo

[198](#)) 2° Phis., cap. 17°; 6° Meth., cap. 2°

[199](#)) 1° Eth., cap. 2°

[200](#)) 2° Meth., cap. 14

[201](#)) 1° De partibus, cap. 1°

[202](#)) 1° Post., comm. 178° et cap. De unitate scientiae

[203](#)) 4° Meth., cap. 1°

[204](#)) 1° Post., cap. 20°

[205](#)) 1° Post., in prologo

[206](#)) 1° Post., cap. 19° et in principio Epitomatum logicalium

[207](#)) 6° Top., cap. 4°; 1° Post., cap. 2°; 1° Meth., cap. 48°

[208](#)) In Post praedicamentis et 5° Meth., cap. De priori

[209](#)) 1° Post., cap. De unitate scientiae

[210](#)) 1° Top., cap. 4°

[211](#)) Cap. 4°

[212](#)) 1° Post., in prologo

[213](#)) 1° Prior., cap. 5°

[214](#)) Cap. 1°

[215](#)) Cap. 7°

216) Averr., 1° Post.; 1° Phis., in prologo; Arist., 1° Phis., cap. 4°

217) 1° Post., in prologo Averr.

218) 2° Meth.

219) 1° Meth., in prologo et comm. 19°

220) 1° Top., cap. 8°

221) 1° Post., in prologo Averrois contra Avicennam

222) 1° Post., comm. 178°

223) 4° Meth., cap. 2°

224) 1° Phis., cap. 4°

225) 1° Phis., cap. 4°

226) 6° Meth., cap. 2°

227) 6° Meth., cap. 1°

228) Cap. 1°

229) Cap. 2°

230) Paraphrasis, in principio capituli

231) 1° Post., cap. De unitate scientiae

232) 1° Post., cap. 32°; Arist., 1° Prior., cap. 1°

233) 1^ Perihermeneias, cap. 1°

234) 1° Post., cap. 1°

235) 6° Top., cap. 4°; 1° Meth., cap. 48:

236) 1° Post., comm. 178°; 2° Phis., cap. 17°

237) 1° Post., comm. 66°

238) 4° Meth., cap. 1°

239) In 2° libro Perihermeneias

240) Averr., 1° Post., cap. 13°

241) Averr., 1° Prior., cap. 1°

242) 1° Post., cap. 13°

Tutti i contenuti di questo documento sono pubblicati sotto la [Licenza Creative Commons: NC-SA](#)
[Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 License](#)